

P.M.

angående verksamheten vid Industriens Utredningsinstitut under år 1946.

Följande tryckta skrifter ha under året utgivits:

1. Sveriges arbetskraft och den industriella utvecklingen.
2. Utvecklingslinjer inom svensk skogsindustri.
3. Norrlands arbetskraftsbalans.
4. Vinster, utdelningar, skatter och löner inom större industriföretag 1937-1945.
5. Studier i svenska textila industriernas struktur.

Följande utredningar, promemorior m.m. ha offentliggjorts i stencil eller på annat sätt:

1. Industriens investeringar och investeringsplaner åren 1945 och 1946.
2. Den engelska bomullsindustrien under mellankrigsperioden.
3. Näringslivet och bebyggelsen. (Föredrag och förhandlingar vid en av institutet anordnad konferens.)
4. Löneutvecklingen för industritjänstemännen under kriget.
5. Vinster, utdelningar, skatter och löner inom verkstadsindustrien 1938, 1944 och 1945.
6. Avverkningsberäkning för Norrland.
7. Statlig industriverksamhet i Sverige.
8. Economic Outlook for 1946.
9. Quality Control by Statistics.
10. Den engelska investeringslagstiftningen.
11. A Summary of a Report on English Import Policy.
12. Communism in Labor Unions.
13. Konjunkturläget i USA.
14. Die Sozialisierung in West-Europa.
15. Handeln mellan USA och Sovjetunionen.

Vid sidan av det arbete, som ligger bakom ovannämnda skrifter och stenciltryck m.m., ha följande större och mindre arbetsuppgifter sysselsatt institutets personal under det gångna året:

- I. Skoutredningen. Utredningen om den svenska skoindustriens struktur m.m. har under året färdigställts i manuskript och har varit föremål för "seminarie"-diskussioner inom institutet.
- II. Skogsbygdsundersökningen. Undersökningen om arbetskraftsproblemen i Klarälvsdalens skogs- och industribygder har under året bedrivits helt i institutets regi, ehuru under medverkan och med stöd av Uddeholms AB och Svenska Skogs- och Flottningsarbetareförbundet.
- III. Utredningen om den norrländska skogsindustriens konjunkturkänslighet har fortsatt. Ett första manuskript har under hösten färdigställts och diskuterats vid ett "seminarium" tillsammans med Konjunkturinstitutet.
- IV. I samarbete med Arbetsgivareföreningen ha undersökningar rörande omsättningen av arbetskraft inom industrien gjorts under sommarmånaderna. Undersökningresultaten ha publicerats av Arbetsgivareföreningen.
- V. Under hösten har institutet börjat organisera den månatliga industriella produktions-, lager- och orderstatistik, som ett flertal branschföreningar åtagit sig att få till stånd i samarbete med institutet.
- VI. Ett förberedande arbete i syfte att undersöka förekomsten av produktivetsberäkningar inom industriföretagen, utreda de lämpligaste metoderna för dylika beräkningar och möjligheterna att få dem till stånd inom ett större antal företag påbörjades under hösten. Tanken är att sådana beräkningar dels kunna vara företagen själva till gagn, dels kunna vara av intresse i allmänna sammanhang.
- VII. Under sommaren påbörjades en undersökning rörande den industriella företagsbildningen, företagsutvecklingen och företagsdöden i Sverige under mellankrigstiden. Syftet är att få till stånd en kartläggning av vissa sidor av den industriella företagsamheten i Sverige, dess förutsättningar och livsvillkor samt dess allmänna utveckling. Avsikten är sålunda bl.a. att belysa, i vilken utsträckning den svenska industriproduktionen under mellankrigstiden vuxit genom tillkomsten av nya företag resp. genom utveckling av äldre företag, vidare i vilken utsträckning industriföretag uppstått i direkt anslutning till tidigare hantverks- eller handelsrörelse och vilken roll den rent individuella företagsbildningen spelat i förhållande till grundande av dotterföretag o.d. Vidare eftersträvas en belysning av företagsgrundarnas sociala och ekonomiska ursprung, av finansieringsförhållandena vid startande av företag och vid företagens senare utveckling, de lokaliseringsbestäm-

mande faktorerna m.m. En omfattande bearbetning av den officiella industristatistikens primärmaterial har utgjort det första ledet i denna undersökning. Rundfrågor ha vidare tillställts omkring 5.000 företag, som startats sedan 1915, varvid uppgifter erhållits om en rad olika förhållanden vid företagets tillkomst och senare utveckling. Granskningen av det sålunda erhållna materialet pågick ännu vid årets slut. Såsom ett tredje led i denna undersökning påbörjades under hösten studiebesök vid ett flertal industriorter, varvid personlig kontakt etablerats med företagen.

- VIII. Under hösten påbörjades en bearbetning av under senare år utkommen litteratur, officiell statistik m.m. rörande Sovjetunionens ekonomi. Avsikten är att till industriföretagens information i stencil utge en sammanställning med titeln "Sovjetunionens industri. Några grunddrag i dess utveckling och organisation".
- XI. Institutet har under året liksom under tidigare år vid olika tillfällen biträtt Arbetsgivareföreningen, dess tidskrift "Industria" samt Industrieförbundet och vissa branschföreningar med smärre utredningar och statistiska sammanställningar av skiftande slag. Som exempel kan nämnas konjunkturöversikten för Industrieförbundets styrelseberättelse samt promemorior som under hösten utarbetats och föredragits inför Arbetsgivareföreningen rörande det allmänna ekonomiska läget och aktuella frågor i samband med nationalinkomst- och inkomstfördelningsberäkningar. Vidare har institutet biträtt flera av industriens representanter i statliga kommittéer med mindre utredningar och statistiska beräkningar.
- X. Den i oktober 1945 inrättade avdelningen för kontakt med utlandet har under året fortsatt sin verksamhet. Avdelningen har dels utgivit ovan nämnda stenciltryck m.m. (8-15), dels upprätthållit en informationstjänst för svenska organisationer och företag rörande utländska ekonomiska och sociala förhållanden och för utländska organisationer rörande svensk industri m.m. Denna informationstjänst har omfattat utsändning av förteckningar över litteratur, broschyrer, tidskrifts- och tidningsartiklar o.d., distribution av omkring 4.000 broschyrer, klipp, statistiska uppgifter o.d., vidare förmedling av inköp av omkring 1.800 rapporter samt utlåning av böcker och småskrifter m.m. Till sist kan nämnas den informationstjänst, som framför allt under sista halvåret lämnats utländska besökare.

- XI. En expert i industriell organisation och rationaliseringsfrågor, som under de senaste fem åren vistats i Förenta Staterna som konsulterande ingenjör, har sedan den 1 juli varit knuten till institutet, varvid han varit sysselsatt med undersökningar kring frågor rörande bransch-rationalisering.

Institutets fast anställda personal har under året varit:

Direktör

Direktörens ställföreträdare

Sekreterare (vakant sedan 1/10 1946)

Sekreterare för avd. för kontakt med utlandet

Biträdande sekreterare (tillika sekreterare i Industriens Bostadsför-
ening)

Aktuarie (vakant sedan 1/10 1946)

Kamrer

3 amanuenser

3 stenografer och maskinskriverskor

Kartriterska

5 räknebiträden, varav en tillika bibliotekarie

Springpojke

Institutets direktör, professor Ingvar Svennilson, har under senare hälften av året varit partiellt tjänstledig, då han av regeringen varit förordnad som sakkunnig i investerings- och därmed sammanhängande planeringsfrågor. Som hans ställföreträdare har tjänstgjort fil.lic. Erik Dahmén.

Stockholm den 12 mars 1947.

Erik Dahmén